

Fejezetek az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola Testnevelés Tanszékének történetéből

1. A kezdetek

2. A tanári létszám alakukása

3. A testnevelés tanszék oktatói (1948-2005)

4. A tanszék tanárainak tudományos munkája

5. A hallgatói létszám változása

6. Képzési és továbbképzési formák

7. A testnevelő tanárképzés tartalmának korszerűsítési folyamata

8. A sportklub(EKFSC)

9. Hajdani élsportolóink

10. Jelenlegi élsportolóink

A kezdetek

Főiskolánk alapítási éve 1948, helyszíne Debrecen. Az 1945 óta működő 8 osztályos általános iskola felső tagozatos tanulóinak oktatására, tanítására találta ki az új főiskolai szintű képzést az akkori Közoktatási Minisztérium. A Testnevelés Tanszék története egybeesik a főiskola történetével, ugyanis 1948 tavaszán indult a szervezőmunka, a nulláról. Semmi központi elképzelés, program nem létezett, az ott lévő tanárok a maguk eszére hallgatva próbálták megálmodni az új rendszert.

Egyszemélyes tanszékek voltak a szakokon, kivéve a testnevelést, ahol a két nem miatt egy férfi és egy női kolléga dolgozott. Alapító tanszékvezetőnk Dr. Kálmánchey Zoltán volt.

Debrecenben nagyon mostoha körülmények között, az egyetemi épület alagsorában indult a képzés. Az egyetem és a város nem örült az új felsőoktatási intézménynek.

1949. május 11-én a debreceni Nagyerdő egy kies részén lerakták a leendő új épület alapkövét, aztán az öröm és néhány hét után - felsőbb utasításra - egyszer csak összehajtották a főiskolát, és átköltöztették Egerbe, a líceum épületébe.

A körülmények kezdetben itt is nagyon rendezetlenek voltak, de a munka folyt tovább (denevérek röpködtek az épületben, fűtés nem volt stb.).

1951-ben végzett testnevelés szakon az első évfolyam, 6 fővel. A képzés ekkor 2 éves, két vagy egy szakos formában zajlott.

1955-59 között a szaktanárképzés szünetelt, mindössze két kolléga dolgozott a tanszéken, az általános testnevelés feladatait látták el a nem testnevelés szakos hallgatók részére.

1959-ben Bély Miklós vezetésével újra indult a testnevelő tanárképzés, 32 fővel. A képzés ekkor (1959-1964) négyéves, három szakos formában zajlott, és 1964-től vette kezdetét a máig is általános 4 éves, 2 szakos testnevelő tanárképzés.

[Vissza a lap elejére!](#)

A tanári létszám alakulása

A tanári létszám a hallgatói létszám folyamatos emelkedésével egyenes arányban nőtt. Kezdetben kétfős tanszék voltunk, de például 1960-ban 4 fő, 1970-ben 10 fő, 1980-ban 16 fő, 1987-ben 20 fő alkotta a Testnevelés Tanszék oktatói gárdáját.

1995-ben azonban öt fő elbocsátásával a tanszéki oktatói létszám 15 főre csökkent, miközben az Általános testnevelés című tantárgy ideiglenesen szünetelt, valamint a hallgatói létszám is dinamikusan tovább emelkedett.

[Vissza a lap elejére!](#)

A Testnevelés Tanszék oktatói (1948-2005)

1948-1955 : Dr. Kálmánchey Zoltán (TV: 1948-55)	1970-2004: Cseh Kálmán
†1948-1970 : Dr. Kalmár Lajosné †1996	1971-1995: Petrovai József
†1949-1955 : Dr. Ambrus Lászlóné Kalauz Paula †2005	<u>1971-: Dr. habil.Szabó Béla CSc</u>
†1949-1957 : Törös Károly †1985	1972-1995: Dr. Péntek Lászlóné
1953-1955 : Dancs Lajos	<u>1973- : Dr. Honfi László (TV: 1987-)</u>
1953-1955: Sarkadi Nagy Csilla	<u>1974- : Sütő László</u>
1953-1955: Majercsik Magdolna	1976-2003: Galambos Sándor
1953-1955: Raffai Imre	1978-1998: Szilváné dr. Graffjódy Eszter

†1959-1969: Bély Miklós (TV: 1959-68) †1983	<u>1979- : Széles-Kovács Gyula</u>
1960-1968: Karajz Gabriella	<u>1981- : Kristonné dr. Bakos Magdolna</u>
1960-2000: Dr. Csillag Béla (TV: 1972-87)	<u>1981- : Bocz Árpád</u>
1961-1989: Dr. Markos Tibor (TV: 1968-70)	<u>1981- : Szalay Gábor</u>
1962-1968: Kovács Mária	<u>1984- : Hajdu Pál</u>
†1962-1991: Rátkai István † 1993	<u>1985- : Seres János</u>
1964-1965: Kóvári László	<u>1998-1998: Szilva Zsuzsanna</u>
1966-1995: Dr. Gallovits László	<u>1998- : Bíró Melinda</u>
<u>1968- : Dr. Rákos Etelka</u>	1999-2007 : Fügedi Balázs
<u>1969- : Miklovitz Lászlóné</u>	<u>2002- : Dr. Müller Anetta</u>
1970-1972: Nyíri János (TV: 1970-72)	<u>2004- : Juhász Imre</u>

[Vissza a lap elejére!](#)

A tanszék tanárainak tudományos munkája

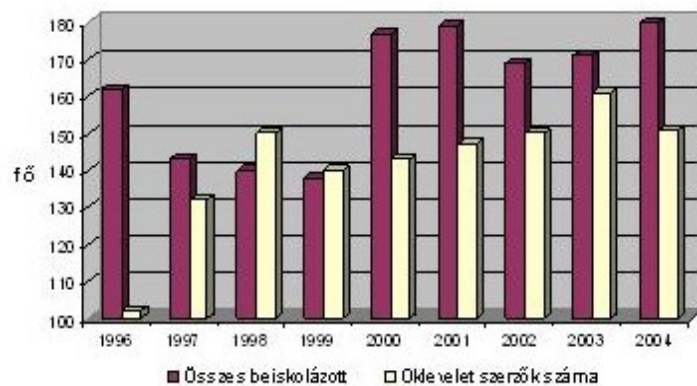
A Testnevelés Tanszék tudományos tevékenységét leginkább az oktatók tudományos fokozataival és címeivel jellemezhetjük. Az elmúlt években tanszékünkön egy habilitációs eljárás zajlott le sikeresen (Dr.Szabó Béla 1998), két kandidátusi fokozat (Dr. Szabó Béla és Kristonné dr. Bakos Magdolna), valamint hat egyetemi doktori cím (Dr. Markos Tibor, Dr. Csillag Béla, Dr. Gallovits László, Dr. Honfi László, Dr. Rákos Etelka, Szilváné dr. Graffjódó Eszter) született. Ez a főiskolai szintű testnevelő tanárképzésben országos szinten is példaértékű, ami a képzés tartalmi korszerűsítésében is kifejeződik, megjelenik. Az 1997-ben lefolytatott akkreditáció során a testnevelés szak - az országban a tanárképző főiskolák között egyedülállóan - kiváló minősítést kapott Egerben. A Testnevelés Tanszék általában két évente országos tudományos konferenciát rendez. Évente 25-30 publikáció jelenik meg. Hivatalos tudományos munkakapcsolat jött létre a Magyar Testnevelési Egyetemmel, valamint 1994-től a Novi Sad-i Egyetem Testnevelési Fakultásával. E két intézménnyel csere formájában sok alkalommal tartottunk előadásokat, végeztünk kutatómunkát.

[Vissza a lap elejére!](#)

A hallgatói létszám változása

A hallgatói létszám a Testnevelés Tanszék életkorának előrehaladtával folyamatosan és fokozatosan emelkedett. A kezdeti 9 fős nappali tagozatos évfolyamok fokozatosan bővültek, a 70-es évek elejére elérték a 45 főt, a 80-as években 80 fős évfolyamokat indítottunk, 97-ben 100 fővel indult az első évfolyam, 1998-ban pedig 120 fős I. évfolyamunk lett, mindezt 15 szaktanár irányításával. Napjainkig mintegy 3000 testnevelő tanári diplomát adtunk ki. A testnevelés szak piacképes, évente 730-780 fő jelentkezik hozzánk.

Felvételi éve	LÉTSZÁMADATOK							Összes beiskolázott	Oklevelet szerzők száma										
	Nappali		Levelező		Egyetemi kieg.		Oklevelet szerzők száma												
	Jelentkezett	Beiskolázott	Jelentkezett	Beiskolázott	Jelentkezett	Beiskolázott				1996	298	80	209	30	75	42	162	102	
1997	307	80	270	30	70	33	143	132											
1998	311	80	280	30	65	30	140	150											
1999	301	80	300	30	63	28	138	140											
2000	302	96	307	50	57	31	177	143											
2001	351	96	340	51	56	32	179	147											
2002	397	90	380	51	43	28	169	150											
2003	446	50	401	91	55	30	171	161											
2004	425	65	400	85	75	30	180	151											
2005	399	-	351	-	71	-	-	-											

[Vissza a lap elejére!](#)

Képzési és továbbképzési formák

A tanszék alakulásakor már folyt a nappali és levelező tagozatos képzés is. 1964-től kialakultak a hagyományos szakpárok: földrajz-testnevelés, biológia-testnevelés, matematika-testnevelés. Később bővült a szakpárok palettája: a testnevelés szakot párosítani lehetett matematikával, angollal, amerikanisztikával, franciával, némettel és magyarral is. 1997-től nappali tagozaton egyszakos testnevelő tanárképzés is indult.

A levelező képzésben, kezdetben alapképzés folyt, majd 1988-tól a kiegészítő képzés került előtérbe, főleg tanítóképző- és szakedzői diplomával rendelkezőknek. 1996-ban bevezetésre került levelező tagozaton is a 4 éves főiskolai szintű alapképzés, illetve a Testnevelési Egyetem képzési helyeként kétéves egyetemi szintű kiegészítő képzést is indíthattunk, amire igen büszkék vagyunk. A Testnevelési Egyetem Továbbképző Intézetének alap- és középfokú edzőképző központja is a tanszék. Az észak-magyarországi régió testnevelőinek továbbképzésében folyamatosan és rendszeresen részt veszünk.

[Vissza a lap elejére!](#)

A testnevelő tanárképzés tartalmának korszerűsítési folyamata

Kezdetben központi óra- és vizsgaterv nélkül zajlott a képzés, a tanár maga döntötte el, hogy mit és mennyit oktasson. A testnevelő tanárképzésben először 1954-ben találkozhatunk óra- és vizsgatervvel, ekkor a testnevelés szakos hallgatók heti 9 órában tanulták a szakmát, 16-17 hetes félévekben. Ez a tanterv tartalmilag sokáig fennmaradt és 1964-ben készült az akkori igényeknek mindenben megfelelő, új kétszakos tanterv. Ez a tanterv 1986-ig tartotta magát, kisebb átalakításokkal (1968., 1971., 1973., 1980.).

Az intézményi autonómia erősködése kapcsán az 1997-98-as tanévben készítettünk egy új tantervet, amely lefedte a Testnevelési Egyetem akkori teljes tantárgystruktúráját. Ez a tanterv tartalmilag ma is él, majdnem minden olyan tárgyat tanítunk, amit a Testnevelési Egyetemen is oktatnak, ám kisebb óraszámokban, kisebb terjedelemben, elsősorban a szakpáros képzés miatt. 1991-ben áttértünk a tanegység rendszerű oktatási formára, ami bizonyos fokig emlékeztet a kreditrendszerre. Ekkor tartalmi korszerűsítést is végrehajtottunk, új, a kor igényeinek megfelelő, a 6-18 éves korosztályt minden oldalról megcélzó tantárgyleírásokat is készítettünk.

Programjainkban fontos szerepet kap a módszertani képzés, mivel a főiskolai praktikum- központú képzés ezt feltétlenül megkívánja. Jelentős szerep jut programjainkban a terepes gyakorlatoknak. A 60-as évek végétől sítábor, 1972-től vízitábor és 1985-től turisztika tábor is szerepel a tanárképzési programunkban.

[Vissza a lap elejére!](#)

A sportklub(EKFSC)

A sportklub alapítási éve 1949. Az itt folyó munkát a testnevelő tanárképzés szerves részének tekintjük, mivel a rendszeresen sportoló hallgatók nagy valószínűséggel jobb testnevelő tanárok lesznek, mint azok, akik nem sportolnak rendszeresen. Klubunk a megye legnagyobb egyesülete, tíz szakosztállyal működik: atlétika, torna, úszás, kézilabda, kosárlabda, röplabda sportágakban, másodosztályú csapatokat és egyéni versenyzőket foglalkoztatva. Döntően itt készülnek fel hallgatóink a Magyar Egyetemi és Főiskolai Országos Bajnokság versenyeire, de szinte valamennyi sportágban indulnak ezeken a versenyeken (pl.: cselgáncs, tenisz, labdarúgás, vízilabda, triatlon, duatlon, asztalitenisz, tájfutás, súlyemelés, alpesi sí stb.).

[Vissza a lap elejére!](#)

Hajdani élsportolóink (a teljesség igénye nélkül)

Pócsik Dénes, dr. Áncsán András, ifj. Katona József - vízilabda;

Erdélyi Éva, Ali Csaba - úszás;

Boros Zoltán, Kármán Katalin - tájfutás;

Rakusz Éva - kajak-kenu;

Nagy István, Pál Ilona, Gibicsár István - atlétika;

Kovács Péter, Matulai Zsuzsa, Horacsek Andrea - torna

[Vissza a lap elejére!](#)

Jelenlegi élsportolóink (a teljesség igénye nélkül)

Kulcsár Anita, Balogh Beatrix, Tóth Edmond, Bene Tamás - kézilabda;

Gibala Erika, Nyeste Adrienn, Gál Róbert - torna;

Szélessy Judit - kosárlabda;

Farkas Zoltán - súlyemelés;

Petrity Rudolf - evezés;

Barna Márta - biatlon;

[Vissza a lap elejére!](#)